

Offentliggjort d. 20. februar 2010

Hvorledes kommer man frem til, at en ægtefælle kan bestemme, at ved sin død skal den anden ægtefælle som arv og boslod modtage helt op til 15/16 af formuefællesskabet.©

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*
www.v.dk

Spørgsmål

Hej Tommy V.

Under temaet SKIFTE læser man "ægtefæller kan bestemme, at den længstlevende ægtefælle skal overtage ialt 15/16 af det samlede fællesbo....."

Mit spørgsmål er, hvordan man regner sig frem til netop 15/16?

Tak i øvrigt for nogle fremragende artikler i JP!

Venlig hilsen,
H.C.

Svar

I Spørg om Penge den 23. januar 2010 anførte jeg i forbindelse med en omtale af reglerne om uskiftet bo, at ægtefæller kan med de gældende arveregler kan bestemme, at den længstlevende ægtefælle skal overtage i alt 15/16 af det samlede fællesbo som sin andel af fællesboet (boslod) og arv efter førstafdøde.

Offentliggjort d. 20. februar 2010

Baggrunden for dette er nærmere følgende:

Har ægtefæller fuldt ud fælleseje, vil den længstlevende ægtefælle ved et skifte af boet efter førstafdøde forlods udtage halvdelen af formuen i fællesejet som sin boslod.

Den anden halvdel af formuen i fællesejet udgør *arven efter førstafdøde ægtefælle*.

Arven efter førstafdøde ægtefælle (svarende til halvdelen af formuen i fællesejet) fordeles som udgangspunkt med halvdelen til den længstlevende ægtefælle, og den anden halvdel til førstafdødes børn til lige deling. Arven til længstlevende udgør altså $\frac{1}{4}$ af formuen i fællesejet, ligesom arven til børnene udgør $\frac{1}{4}$ af formuen i fællesejet.

Har afdøde ikke oprettet testamente, vil den længstlevende ægtefælle som boslod og arv modtage $\frac{3}{4}$ af formuen i fællesejet, medens børnene til sammen vil modtage $\frac{1}{4}$ af formuen i fællesejet.

Ægtefællerne kan imidlertid i et testamente bestemme, at den længstlevende ægtefælle skal modtage en større andel af arven efter førstafdøde end hvad der følger af arveloven. I så fald reduceres børnenes arv tilsvarende. Børnenes arv kan i den forbindelse reduceres til tvangsarven. Tvangsarven udgør $\frac{1}{4}$ af den arv, som børnene vil modtage, hvis der ikke er oprettet testamente. Det betyder alt i alt, at $\frac{3}{4}$ af børnenes arv (svarende til $\frac{3}{16}$ af den samlede formue i fællesejet) ved testamente kan ændres til at blive arv til ægtefællen.

Dette fører sammenfattende frem til, at ægtefællen modtager i alt $\frac{15}{16}$ af formuen i fællesejet. Heraf er $\frac{8}{16}$ den længstlevende ægtefælles boslod, og $\frac{7}{16}$ længstlevende ægtefælles arv efter førstafdøde.

Et simpelt eksempel kan illustrere delingen:

Har et ægtepar en nettoformue på 16 mio. kr. efter skatter og afgifter mv., og er der fuldt ud fælleseje i ægteskabet, skal de 16 mio. kr. fordeles på følgende måde ved et skifte efter førstafdøde:

Offentliggjort d. 20. februar 2010

Længstlevende ægtefælle vil på skiftet forlods udtage 8 mio. kr. som sin boslod.

De resterende 8 mio. kr. skal som udgangspunkt fordeles med 4 mio. kr. til ægtefællen, der derved kommer op på 12 mio. kr., medens de sidste 4 mio. kr. skal fordeles (ligeligt) mellem førstafdøde ægtefælles børn.

Har førstafdøde imidlertid oprettet testamente, hvori længstlevende ægtefælle er begunstiget i videst muligt omfang, vil længstlevende ægtefælle modtage yderligere 3 mio. kr., medens børnene vil modtage 1 mio. kr.

Herved står længstlevende ægtefælle efter skiftet med en formue på i alt 15 mio. kr., medens børnene ligeligt skal dele 1 mio. kr.

Den omstændighed, at længstlevende ægtefælle modtager en så stor andel af formuen ved skiftet efter førstafdøde, kan – alt afhængigt af formuens størrelse – gøre det relevant at overveje, om der i et fælles testamente bør fastsættes bestemmelser om fordelingen af arven efter længstlevende. Førstafdøde ægtefælle vil nemlig almindeligvis have en interesse i at få knæsat, at den formue, som længstlevende ægtefælle til sin tid vil efterlade sig, tilfalder førstafdødes børn – og altså ikke eksempelvis primært tilfalder børn, som længstlevende sidenhen har fået med en ny ægtefælle

— o —